

Telefonska št. 312.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan opeljan.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x 55 mm po K 1'20. Uradni razglaš, poslano ter novice isti prostor K 1'60. Pri večjem naročilu popust.

NAPREJ

Glasilo Jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 240, za pol leta K 120, za četrt leto K 60, za mesec K 20. Za Nemčijo celo leto K 812, za ostalo tujino in Amerika K 360.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Belgrajska vlada sestavljena.

Po večtedenskih porodnih bolečinah so v ponedeljek sestavili v Belgradu novo, pravzaprav korigirano koncentracijsko vlado...

izvede agrarna reforma in uredi gospodarstvo v prid slošnosti. Seveda je to problem, ki ga sedanja začasna in pravzaprav neveljavna vlada ne more končno izvesti...

V milijonih rok, ki dvigajo črno kamenje iz globine zemlje, je takorekoč eksistenca človeštva. Če usahne vir, ki hrani proizvodni proces z ognjem in ga ohranja...

Kongres rudarjev v Zenevi se je popolnoma zavedal svoje velike zgodovinske naloge; spoznanje moči, ki tiči v šestindvajset stotisoč rudarjev zastopajočem kongresu...

Temeljni problem je dvig produkcije, ki jo obubožana zemlja tako silno potrebuje; več premoaga naj se izkopie, čujem vedno opominjati...

Kongres je mnenja, da se morejo izpolniti potrebe vsega sveta žele, če se odpravi kapitalizem v rudarski industriji...

Novi Veseničev kabinet torej ne nudi delovnemu ljudstvu nikakršnih boljših nad. kakor dreišnja njegova vlada.

visna tudi večja ali manjša množina pridetka. Kljub temu, da so si priborili nemški rudarji sedemurni delovnik, vendar prerano umirajo tisoči rudarjev...

Med najvažnejše predmete spada vprašanje, kako naj se prepreči vojna. Mednarodni rudarski kongres, je izjavil predsednik Smillie, zastopnik skoro enega milijona angleških rudarjev...

Na ta način je rudarska internacionala varujoč svoje stanovske interese izrazila, da je pripravljena v splošnem proletarskem interesu sodelovati, kar bo delavskemu razredu v njega odločilnih bojih v največji prid...

Resnost in pomembnost kongresa rudarjev se ne upa nihče podcenjevati, ker so bile na kongresu zastopane važne in velike organizacije...

Frederic Zalaznik: Amerika.

(Dlje.) »Yanke ingenuity« (jenkijeva iznajdljivost) je znana reč. Torej si je Amerika v stanu sama izdelovati vse, kar potrebuje...

Amerika.

ducent surovin. da se ni ljudstvo naveličalo od Evrope za gotove izdelke. Vlada je nastavila na importirane izdelke visoko carino...

ceste in v par desetletjih je pokrila z dobrimi cestami teritorij po velikosti enak celi Evropi, ki je rabila za enako delo stoletja in stoletja. Zatem se je začela gradba železnice in v letu 1900, ko so bile železnice že do malega izpeljane...

V agrikulturi se Amerika deli v pet pasov: takozvani »pas koruze«, »pas bombaža«, »pas zimске pšenice«, »pas spomladne pšenice« in »pas sadja«.

Zakonski iaremi je v Ameriki natobčinaiša prikazen in zahodno od Ogerske ni naroda, ki bi prekosil Amerikance z zgodnjo in obilno žetivitvijo...

Resnost in pomembnost kongresa rudarjev se ne upa nihče podcenjevati, ker so bile na kongresu zastopane važne in velike organizacije, ki že danes odločujejo v svetovnem vrvenju.

Internacionala rudarjev.

Poročati smo kratko že pred nekaj dnevi o kongresu rudarske internacionalne v Zenevi. Ker pa hoče slovenski komunistični list »Rdeči prapor« briti norce iz kongresa...

žijo pred padcem republike in monarhistične zmage. Izprememba se je izvršila tudi v strokovni internacionali. Druga in tretja internacionala zase sta nezmožni izvesti velike akcije...

Strokovne organizacije so večinoma stanovske zastopke, ki vzgajajo obnem delavstvo k socijalizmu. Delavske razredne organizacije so to. Danes pa prihaja bolj in bolj delavska strokovna organizacija kot politični faktor...

LISTEK.

Skrivnost „rumene sobe“.

Franosko spisal Gaston Leroux. (Dalje.)

Rouletabillov glas te nadaljeval: — Res, prišel je tu se... to je gotovo... Sai se itak ni mogel kie dru- god skriti... Pozleli no, pogleli, to so stopinje njegovih čizmov... Ko ste vsi štirje vstopili, ali ste pogledali pod posteljo? — Tako!... Preobrnili smo še celo vse.

— In med žimnicami? — V postelji te bila samo ena žimnica, na to smo položili gdo. Matildo. In vratar ter g. Stangerson sta prenesla žimnico takoj v laboratorij. Pod žimnico te bila samo teklema raztezna mreža, pod katero se pač nihče ne more skriti.

ga pohištva in za nami v paviljonu vse zaklenjeno. Na to laz: — Morebiti te pa bil skrit v žimnicil Mogoče... V razburjenosti g. Stangerson in vratar še zapazila ni- sta, da neseta dvojno težo... Če je pa vratar še celo sokrivce?... Ne trdim, da je moralo biti ravno tako, toda dosti bi si lahko razlagali na ta način... predvsem to, da ni v laboratoriju kakor tudi ne v veži nobenih stopinj, samo v Rumeni sobi so. Ko so prenesli gospodično iz laboratorija v grad, je zadostoval trenutek, če so postavili morebiti žimnico kie na tla, da je zlezal iz žimnice in ušel... — No, kaj pa še? Kaj pa še? Kaj pa še? se zagrohota Rouletabille pod posteljo... Nekolkto užaleni sem bil: — Sai se ne ve... Vse te mogoče. Oče Jakob reče na to: — To misel je imel že gospod preiskovalni sodnik, naročil je skrbno pregledati žimnico. In potem se te smelial svoji ideji ravno tako, kakor se vam smicie sedaj vaš prijatelj tam pod posteljo: to namreč ni bila dvo-

na žimnica... Če bi bil kdo v žimnici, bi ga gotovo videli. Moral sem se tudi sam smejati, prepričan, da nisem govoril bogve kako pametno. Toda kie te začetek ali konec nespameti v podobni aferi? Samo moi prijatelji je mogel to reči. — Poveite no, zakličie reporter še vedno izpod postelje, kdo te tu spodal vse razmešal? — Mi, gospod, pravi oče Jakob, ko nismo našli moralca, smo pač iskali, če ni kakšna luknja v podu... — Nobene ni, odgovori Rouleta- bille, imate klet? — Tukai ni kleti... To pa seveda ni motilo ne nas, niti g. preiskovalne- ga sodnika, predvsem pa ne njegovega pisarja, da ne bi pregledali desko za desko prav tako skrbno kakor če bi bila spodal klet... Tedaj se je prikazal reporter. Oči so se mu svetile, nosnice gibale prav kakor mladi zveri, ki se vrača s sreč- nega lova... Ostal je še na vseh štirih, res nisem se mogel ubraniti predstavi: divna zver na sledu zape-

ljive divjačine... In on te sledil stopinjam kakor mož, ki se je zaklel vse poročati svojemu gospodarju, g. ravnatelju »Epogue«, ker pozabiti pač ne smemo, da je bil Jože Rouletabille časnika. Tako po vseh štirih, je preplazil vse štiri kote, pretaknil vse, oblezel vse kar smo videli (dosti tako ni bilo) in česar nismo videli, zdelo pa se je, da je to velikansko. Umivalna miza je bila preprosta miza na štirih nogah... Nemožno skriti se v njej tudi za trenutek... Nobene omare... Svojo garderobo je imela g. Stangersonova v gradu. Rouletabillov nos in roke so oblezle vse zidovije ki te bilo iz debele cpeke, ko je bil gotov z zidoviem je pretinjal z urinimi prsti vso površino rumenega papirja, prišel je tako do stropa, ki ga je lahko dosegel, ko je postavil stol na umivalnik. Vso to ropotilo je prerival po celi sobi, in ko je pregledal strop, kjer ga te seveda posebno zanimala tudi vdrtna druge kroglie, se je približal oknu, in na vr- sto so prišle zopet veternice in omrežje, vse solidno in nepoškodo-

vano. Slednič je zadovoljno zamr- mral ter izjavil, da te sedaj miren! — Ali verjamete sedaj, da te bilo vse zaprto, ko so nam morili našo dobro gospodično, ko nas je klicala na pomoč... zastoka oče Jakob. — Da, odgovori mladi reporter, ter si briše čelo... Rumena soba je bila zaprta ko železna blagajna... — To te, pripominj laz, kar dela to afero najčudovitejšo, kar jih poz- nam, tudi v kraljestvu domišlitie, Edgar Poé ni ustvaril nič podobnega v svojem »Dvojnem umoru v ulici Morgue«. Mesto zločinca te bilo za- dostno zaprto, tako da ne bi mogel od tani nihče uiti, pa bilo je vsaj ono okno, skozi katero je prišel za- zločinec, divji orang-utang! — Conan Doyle opisuje tudi precej podoben misterij v svoji noveii, nas- slovjeni »Pikasti trak«. V zaprti sobi se je izvršil crozen umor. Kdo je to storil? Sherlock Holmes to kmalu do- žene: v sobi te bila namreč ozka štrana, široka ko petak, ki pa te za- dostovala, da se je splozil v sobo morilec pikasti trak — kača.

A. Adamič.
Po desetih letih.
 (Dalje.)
 — Mar vaša hčerka? In siva imate tudi?
 — Da.
 — Mojk. Dekleček je vleklo mater za roko in moledevalo: Domov, domov pojmo!
 — Morda se bova kaj videla popoldne? Mal pomenek —
 — Ne vem o čem! je odskakala ona.
 — Saj res — o čem? nasmehnil se je tudi on. Res, sam ni vedel o čem se bojeta menila.
 — Sicer pa — tudi jaz želim. Če vam je prav: ob dveh popoldne pod Rožnikom ob Kollmanovi vili. Podala mu je roko in on je ostal sam na trotoarju. Gledal je nekaj trenutkov za odhajajočima, potem se je odkril, obrisal si potno čelo in šel preko česte kar naprej; sam ni vedel, kam bi krenil.
 — Neukretno, klada! se je jezil sam nase. Razbiral je misli, preiščeval o dojm, ustavljal se je ob tlaku, vil je cigareto, nikogar ni pogledal in tako se je znašel nepričakovano v parku ob Narodnem domu. Sedel je v zaledje košatih lip na klop. Takol Polajščal se ga je neprijeten občutek, zavest sramu in — kesa. Sklenil je prvi hip: Jaz se odpeljem domov — Kaj naj ji povem — če ne vem ničesar! Daj ženi mir in pokoj! — Umestno je to in pametno! Toda v njemu je bojevala boljša stran

brezuspšen boj s človekom, ki je nagibal k slabemu. V spominu mu je ona res še živela prav živo, ne takšna, kot je pred njo tolikrat in ves omajen klečal poljubljajoč ji drobno ročico. Je še vedno ljubil? Ni si znal odgovoriti. — Ah kaj; če sem stopil že na prag, naj ji zdaj pobegnem? Saj sem vendar vedel, kam sem se nameril — se je sodil, opravičeval in odločeval. Vabila je tudi mičnost takega romantičnega sestanka... — Kaj mi bo povedala? Kako ji je že zdavna ohladnelo srce? Ha, ha... Če bi zvedela njegova žena za ta sestanek —? Eh, žena, žena... — Sit sem je; taka je kot propoveduje sv. pismo. Njeni mladostni darji so minuli, dolgočasna je —. Ustrašil se je ob tej trenutni, tako jasni izpovedi. — Jaz, jaz sem še mlad; kdo bi mi štel v zlo? To vendar ni avantura — je prijateljski pomenek... Pot je utrla, pogumno po poti naprej!
 Vstal je s klopi in se je ves podjeten podal v gostilnico za čez opoldne.
 Hodila sta sprva molče: on po sredi kolovozne ceste, ona ob strani, po pešpoti. Pogovor se kar razviti ni mogel. Pohvalil je že vreme, pot — Ana je molčala in smukala bilnične glavice ob potu. Zastajal je za spoznanje za njo in jo je meril z očmi od strani. Ana se je ustavila in se uzrla v njega; tudi ona ga je premerila od nog do glave z zasmehljivim pogledom.
 — Pa kam greva? je vprašala zategnjeno.

— Po Večni poti, je odgovoril s podarkom.
 — Kakor je videti, ste še vedno mladi; jaz sem se pa postarala, kaj ne? Iz njenih oči se je utrnil blisk gnjeva.
 — O ne, se je nasmehnil in odkašljeval. — Vi ste, ste še vedno tudi mladi in lepi. Če želite, greva na Rožnik — ali pa nazaj.
 Nadaljevala sta pot. Videti je bilo, da se ona ovladuje; zasuknila je pogovor na vsakdanjosti, na aprovizacijo, na obilico vojaštva — vprašala ga je, kdo bo v vojski podlegel, ali Nemci ali Italijani... On je nevséčno zamahnil s palico in žvižgal.
 Zavila sta v gozd. Podsolnčnik je pošumeval v vrhovih, dreve je že rdelo, maklen se je oblistoval, listi njegovi so krožili in cepali liki sultice na tla, po lozici ob levi je modrel podlessek, nekje višje se je režala šoja. Vsekod se je oznanjal prihod jeseni, nosne, medle, izžete žene bosih nog, razgaljenih prs in z velikansko košaro na glavi in — šopom izkaznic med zobmi.
 Kot bi bila oba naša znanca enih in istih misli: zavila sta s steze na majhno tratino. Ona ga je vprašujoče pogledala, on je pritrdil. Za šopom razstlega grmičevja je prvi sedel on v travo; ona je prileknila svilnato krilo in je tudi sedla, toda par korakov v stran in niže od njega. Sta se spomnila nekdanjih dni? Ana je globoko vzdihnila, Čeritč je drezal pred seboj s palico po travi med med koreninjem; oba sta molčala.

S tresočim se glasom je ona prva prekinila molko: — Kako pride čas. Ali je res že prilično deset let, kar sva se videla zadnjipot?
 — Zdi se mi. Morda je več, morda menj... sam ne vem. In kaj potem?
 — Kar tako pravim. Marsikrat sem že preiščevala o vas, še vedno vas ne morem doumeti, še vedno sti mi rebus. No, govorite; kaj mi bodele povedali?
 — Jaz? Ničesar. Kar tako...
 — Kar tako? ošnila ga je z zlostnim očesom. — Tega pa ne pomislite, da sem jaz omožena — da imam otroke. Hotela se je dvigniti.
 — Počakajte! je zaprosil.
 — Torč, govorite. Uprla je glavo v dlan in jo nagnila proti njemu, da bi bolje slišala.
 — Menil sem, misli sem... da me ne bi napačno sodili... Saj veste, tedaj...
 — Se hočete mar opravičevati? porogljivo se je zasmejala. — Tega ni potreba — je brezpomembno.
 Namršil je obrvi in je govoril trdo: — Nič se ne bom opravičeval; kar je, je; bilo bi v resnici nezmislno. Ve ženske, ve menite, da mora prav vsako ljubezen venčati zakon. Brez oltarja in poročnega prstana si ne morete zamisliti ljubezni; to se reče: prave srečne ljubezni. Kako ste nesrečne, kako — plitve. Mi moški, recimo —
 — Vi moški, recimo ste sami svetniki: vi ljubite zaradi ljubezni same, kaj ne — da le ljubite! ga je prekinila zasmehljivo.

— Potrpite, da povem, jo je zavrnil neprijazno. — Mi ljubimo, a kadar ljubimo, tedaj ljubimo iskreno, iz srca, globoko, verno in vse večne čase.
 — Ha, ha! se je ona rogala. Ni se dal motiti, nadaljeval je trdovratno in s povzdignjenim glasom:
 — Samo ona ljubezen je v resnici ljubezen, v kateri je ideal nedosegljiv!
 — In tako govorite vi... in vi! Ha, ha-ha!
 Razdražen je nadaljeval hitro: — Veste, kaj je prava ljubezen? Morda ne znate, da je Safir, dasi tudi čifut definiral ljubezen tako-le: Se najbolj srečna ljubezen je ona nesrečna ljubezen, ki v njej dva, fant in dekle ne zmoreta sreče, da bi se tudi poročila...
 Tak cinizem, taka brezstidna filozofija jo je pogrela; iz njenih oči so se usipali bliski divjega sovraštva. Pritegnila je kolena naprej in nazaj, nato je naglo vstala. Stopila je trdo pred njega. Planil je tudi on na noge, instinktivno je dvignil palico. Se je zbal?... Ona se je okrenila in je prasnula v zaničevalen posmeh.
 (Dalje prihodnjič.)

Izdajatelj: Ivan Mlinar.
 Odgovorni urednik: Jak. Vehovec.
 MOŠKA OBLEKA,
 ševiči za srednje velikega, skoraj nova za 1800 K takoj zaradi odpotovanja naprodaj.
 Hotel Wilson soba št. 18.

Ovečljiva semena za jesensko setov kakor cinerarije, nageljčki, levkoje, primule, mačhe itd. v lepi izbiri, jamčno zanesljiva, se dobe pri **Saver & Kemp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.**

Gonilna jermena
 iz usnja, velblodove dlake i. t. d., smirkove plošče, steklenec i. t. d. dobavlja **ODON KOUTMY,** trgovinca z orodjem in tehničnimi potrebščinami Ljubljana, Kolodvorska ulica 37.

Oblastveno konces. Informačni zavod **Drag. Beseljak** v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 5 dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu- in inozemstvu. V abonementu ter posamezno cene zmerne.

Svoboden ogled! **Pohišstvo.** Ceniki zastoj!
 Spalne, jedilne in gospodske sobe, kubinjska oprava, podložki modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfinejše izvršitve po — jako nizkih cenah pri trdki za pohištvo —
Karol Preis, Maribor, Stolni trg 6.

Hitro, dokler traja zaloga!
Vinogradniki, poljedelci, trgovci.
Hitro!
 Tlačilnice za grozdje
 Tlačila za grozdje
 Slamoreznice
 Sekala za repo
 Stroji za ruženje koruze
 Veternice
 Mlatilnice
 Gonilnice za dvouprego itd.
 prodaja na debelo in drobno, vedno po najnižnjih cenah
„SMEV“ TOVARNA STROJEV
 v **Bjelovaru.**
 Zahtevajte cenike! Zahtevajte ponudbe!

Kupim vsako množino cinka in svinca po najvišjih cenah.
M. Ussar, kleparnica, Maribor, Schillerjeva ulica 17.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA
LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 1.
 Interestna skupnost s hrvatsko eskomptno banko in srbsko banko v Zagrebu.
Izvršuje vse bančne transakcije
 :: najkulantneje. ::
SPREJEMA: Vloge na knjižice in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.
DAJE: kredite in predjme na blago, efekte itd.
KUPUJE in PRODAJA: devize, valute, efekte itd.
IZDAJA: akreditive na vsa tu in inozemska mesta.
ESKONTIRA: menice, terjatve, fakture ter uvoz in izvoz.
POSPEŠUJE: trgovino, industrijo ter uvoz in izvoz.
 Brzjavni: **ESKOMPTNA.** Int. telefon št. 146.

Rudniško ravnateljstvo Rajhenburg potrebuje več rabljenih **tovornih voz.**
 Tozadevne ponudbe naj se vpošljejo neposredoma na zgorajšnji naslov.
Eterično jelkino olje rektif. in **Jelkin-Ekstrakt** priporočam lekarnam, drogerijam, zdraviliščam itd.
Malinov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo z sladkorjem.
Sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalic so vedno razpoložljive za Sodavičarje.
Srečko Potnik, Ljubljana, Slovškova ulica 27. 209

Naročajte „NAPREJ“.
M. U. Dr. Fran Virant,
 špecialist za kožne in spolne bolezni,
 ordinira zopet redno od pol 2. do 3. ure popoldne Ljubljana, Miklošičeva cesta 18-II (na oglu Sodne ulice).

M. Kuštrin
 Ljubljana = Maribor
 Dunajska cesta št. 20 Podr. Jurčičeva ul. 9
 priporoča
Auto-kolesa ter vsake vrste gumijevih predmetov, izolirane žice za električno napeljavo, elektrotehnični material po najnižjih cenah.
 Telefon št. 470.

Načelstvo Nakupovalne zadruga za konsumne in produktivne zadruga in zavode v Ljubljani naznanja žalostno vest, da je v pondeljek 16. t. m. nenadoma preminul njen član nadzorstva, gospod
Adolf Fogler,
 veletrgovec in lastnik premogokopa v Poljčanah.
 Blag mu spomin!
 V Ljubljani, dne 17. avgusta 1920.

Marija Tičar, Tovarniška zaloga
 = Ljubljana = **papirja**
 Selenburgova ulica. :: In razglednic ::

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,
 = registrovana zadruga z omejeno zavezo. =
 sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih
4%
 Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.
Posojila daje svojim zadržnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.
Edini, res delavski denarni zavod.